

לְבוּשִׁים מְתָר, וּבִאֲמָצְעֵי שְׁקֻצַּת הַעוֹמְדִין שֶׁם לְבוּשִׁים^(א) וּקְצַת עֲרָמִים, יֵשׁ שֶׁם שְׂאִילַת שְׁלוֹם^(ב) אֲכָל לֹא קְרִיאַת שְׁמַע וְתַפְלָה. הִגֵּה וּמִתָּר^(ג) לְהַדְהִיר שֶׁם בְּדִבְרֵי תוֹרָה (ר"ן בפרק קמא דשבת ופרק כל העלמים). * וּבִפְנִימֵי שְׁכָלָם עוֹמְדִים שֶׁם עֲרָמִים, ^(ד) אֲפִלּוּ שְׂאִילַת שְׁלוֹם^(ה) אֲסוּר. (נְאֻסוּר^(ו) לְעִנּוּת אֲמֵן בְּבֵית הַמִּרְתֵּין) (ר"ן פרק כיוח):

שְׁעָרֵי תְּשׁוּבָה

וּקְצִיצָה לַעֲרֹךְ עַל הַמִּנְהֶג שֶׁהַשְּׂמִים מְבִרְכּוֹת בְּמִקּוֹם שֶׁנִּחְדָּשׁוּ שֶׁם בְּבֵית הַטְּבִילָה בְּחִמּוּן דְּאִסְרוּת, אֲלֵא הַבְּרָךְ קִדְּשׁ שֶׁהַפְּסִיד הָלֹא תַּפְסִיד בְּדוּבִיר. וּמִחוּץ בְּרָכָה כְּתִבְרָן שֶׁעַל הַלֵּב יִסְקֹד בְּזֶמַן כְּזֶה שְׂאִיטָה קָצֵר, סִמְכוֹ עַל הַט"ו דְּחֻשׁוֹב דְּיַעֲבֹד, עֵצָן שֶׁם. וְעֵצָן בְּפִגְמֵי מְאִירֹת חֶלֶק א סִימָן פֶּד שְׂאִיטָה עֲשׂוּי שְׂמִי מַעֲשֶׂה בְּגוּפוֹ שֶׁל מִרְתֵּין וְקָדֵר הַתַּחֲבוֹר וְכִיזָא וְעֲשֹׂאוֹ בֵּית, מִתָּר לְיֹדֵר וּלְבָרְךָ וּלְהַנִּיחַ בְּפִתְחוֹ מִחוּץ, עֵצָן שֶׁם: ס אֲסוּר. עֵצָן בְּאֵר הַיָּסֵב. וְעֵצָן בְּבִכּוֹר שׁוֹר בְּחִדוּשֵׁי סִנְהֶדְרִין דָּף סה שְׁכָתָב בְּשׁוֹב דְּבָרֵי הַב"ח וְהִבִּיא רִאשִׁית לְדִבְרֵי וּמִסִּיק שֶׁהַעֲקָר בְּדִבְרֵי הַב"ח, וְהָרִץ לְזִכָּר מִלְקָא אֲדָם שְׂשֻמוֹ שְׁלוֹם בְּבֵית הַמִּרְתֵּין וּבֵית הַפֶּסֶד בִּי אִם כְּפִדוּשׁוֹ בְּלִשׁוֹן לַע"ז, וְעֵצָן שֶׁם מה שְׁכָתָב עַל דְּבָרֵי הַשְּׂמִים דְּסוּטָה גְּבִי שְׂמִשׁוֹן, וְעֵצָן מה שְׁכָתָב בְּשׁוֹרֵת בֵּית אֲפִסְרִים חֶלֶק אֲבָן הַעֲזֹר סִימָן פֶּד דָּף קטב ע"ב בְּבִאֹר דְּבָרֵי הַתּוֹסֵפוֹת שְׁכָתָב דָּף י אֲהָא דְשֶׁם גּוּפָה אֲקָרִי שְׁלוֹם, וְעַל דְּבָרֵי הַפֶּסֶד מַעֲשֶׂה וְלִתְּסֵם מַעֲשֶׂה עַל הַרְבֵּבִים שֶׁהַשְּׂמִים הֵינן דְּרִיזֵין שְׂאִילַת שְׁלוֹם בְּמִרְתֵּין, וְדְבָרֵי הַנִּקְדָּוֹת הַפֶּסֶד בִּינְיָה דְּרִיזֵין רַעַז עֵצָן שֶׁם. וְעֵצָן בִּינְיָה דְּרִיזֵין סִימָן רַעַז שְׁלֹא לְכַתֵּב שְׁלוֹם שְׁלֹם, וּבְבִרְכָּי יוֹסֵף סִימָן פֶּד כְּתִבְרָא דְּרִיזֵין שְׁלֹא אֵין נִקְדָּוִים, וְעֵצָן שֶׁם שֶׁהִבִּיא מִחִדוּשֵׁי הַרִיטְבָא שְׁכָתָב כְּתִבְרָא דְּרִיזֵין שְׁלֹא לְכַתֵּב שְׁלֹם שְׁלֹם, עַד כָּאן לְשׁוֹן חֶלֶק נִקְדָּוִים לְכַתֵּב בְּשׁוֹרֵת שֶׁל רְשׁוּת, וְכֵן כְּתִבְרָא הַרְבֵּבִים בְּתוֹשֻׁבָה כָּלָל ג. וּבְרִיזֵין בְּחִדוּשֵׁי מִחוּץ לְכַתֵּב שְׁלֹם וְכֵן אֵין מִחוּץ לְכַתֵּב שְׁלֹם שְׁלֹם, עַד כָּאן לְשׁוֹן חֶלֶק א סִימָן קטוּ בְּשׁוֹרֵת הַרְבֵּבִים סִימָן רַעַז וּבְרִיזֵין חֶלֶק ב סִימָן כָּד וּבְשִׁאֲלוֹת וְתוֹשֻׁבוֹת וְכֵן אֲהָרֵן סִימָן עב וְסִימָן קסח:

בְּאִיר הַלֵּבָה

בְּרִיזֵין אֲפִלּוּ הִיחָה דְּרִיזֵין וְכִי, וּבִימֵי הַתּוֹרָה וְכִי, הוּא יִרְשָׁלַיִם, וּפְשׁוֹט דְּמִרְתֵּין שְׁלֹא נִבְנֶה הַבְּנִינָה מִתְּחִלָּה לְשֶׁם מִרְתֵּין, דְּאִי לֹא חִכִּי אֲפִלּוּ הִיזֵין וְרִחֲצִין בּוֹ רַק פֶּסֶד אַחֵת, אִם כֵּן דִּינוּ בְּבֵית הַכֶּסֶף יוֹשֵׁן: * וּבִפְנִימֵי שְׁכָלָם עוֹמְדִים שֶׁם עֲרָמִים. בִּירְשָׁלַיִם אֵיחָת, שְׁרֵב כְּנִי אֲדָם עוֹמְדִים שֶׁם עֲרָמִים:

אֲכָל בֵּית הַפְּנִימִי, שְׁכָלָם עוֹמְדִים שֶׁם עֲרָמִים וְרִחֲצִין שֶׁם, הוּא מְאֹס טַיִף וּלְבָלִי עֲלֵמָא דִּינוּ בְּבֵית הַכֶּסֶף, וְאֲסוּר אֲפִלּוּ אֵין שֶׁם אֲדָם. וְאֲפִלּוּ הִיחָה דְּרִיזֵין שֶׁל אוֹתוֹ הַמִּרְתֵּין לְרִחֲצִין בּוֹ רַק בִּימֹת הַתּוֹרָה וּבִימֵי הַתּוֹרָה הוּא סְנוֹר, מִכָּל מְקוֹם^(א) גַּם אִזְּ כָּל דִּינֵי מִרְתֵּין עֲלִיזֵין, דְּלֹא נִבְנֶה עֲדָת שְׂמֹמָה מִמֶּנּוּ, ^(ב) אִף אִם עֲשׂוּ שְׂמִי מַעֲשֶׂה בְּגוּפוֹ, כְּגוֹן שֶׁעָקְרוּ שֶׁם תַּחֲבוֹר וּכִיזָא בּוֹ וְעֲשׂוּהוּ בֵּית דִּירָה, מִתָּר לֹא לְהַנִּיחַ בְּפִתְחוֹ מִחוּץ וּלְבָרְךָ עֲלִיָּה וְלִקְרוֹת וְלִהַתְּפִלָּה שֶׁם, וְכֵן הֵינן לְעִנּוּת בֵּית הַכֶּסֶף: ^(ד) אֲכָל לֹא וְכִי. וְכֵן כָּל הַבְּרִכּוֹת וְדְבָרֵי תוֹרָה אֲסוּר שֶׁם. ^(ה) וּמַשְׁמַע מִדְּבָרֵי הַט"ו, דְּבִדְיַעֲבֹד אִם בְּרַךְ שֶׁם אֵינוֹ תוֹרֵר וּמִבְּרַךְ, וְכֵן בְּקִרְיַת שְׁמַע אֵין תוֹרֵר וְקוֹרֵא אִף אִם הִיָּה נִמְצָא שֶׁם אִזְּ אֲדָם עֵרֵם בְּבֵית הָאֲמָצְעִי, אִף בְּאִפֵּן שְׁלֹא עֲמַד נִגְדוּ בְּעַת הַקְּרִיאָה אוֹ כְּגוֹן שֶׁהִתְחִיר כְּפִיזֵין וּגּוּפוֹ מִמֶּנּוּ, דְּאִי לֹא חִכִּי תוֹרֵר וְקוֹרֵא מִשְׁעֵם שֶׁקָּרָא נִגְדָּה עֲרֹה וּפְרִי מְגִידֵם. וְלַעֲנֵן בֵּית הַטְּבִילָה מִסִּיק הַט"ו, דְּכָל דִּינוּ בְּבֵית אֲמָצְעִי שֶׁל מִרְתֵּין וְאֵין לְבָרְךָ שֶׁם שׁוֹם בְּרָכָה, רַק בְּרַכַּת הַטְּבִילָה שֶׁהִיא הַבְּרַחֲתִית שֶׁם, בְּדִיַעֲבֹד הִיא תוֹשֻׁבָה. וְכָל זֶה אִם הַמִּבְּרַךְ אֵינוֹ עֵרֵם וְגַם שְׁלֹא יַעֲמַד נִגְדָּה עֲרָמִים בְּעַת הַבְּרָכָה, דְּאִזְּ אֲסוּר מִשְׁעֵם עֲרֹה אִם לֹא שֶׁהִתְחִיר כְּפִיזֵין וּגּוּפוֹ מִמֶּנּוּ, וְהוּא הֵינן כָּל זֶה בְּאִשּׁוּה הַמִּבְּרַכַּת בְּבֵית הַטְּבִילָה. וּבְפִרִי מְגִידֵם כְּתִבְרָא דִּיוֹתֵר טוֹב שֶׁתְּבָרַךְ בְּמִים וְעַתָּה לְעִיל בְּסִימָן עַד סִיפֵי קָטָן טו שְׁכָתָב דְּמִטְב שֶׁתַּעֲבֹד בְּרִיזֵינָה שְׁלֹא יִהְיֶה אִיבְרִיָּה נִרְאִין בְּהַמִּים, וְהַשְּׂעֵם, דְּשֶׁם בְּמִקּוֹם הַמִּים יוֹתֵר מִסְּתַבֵּר דְּאֵינוֹ נִחְשֵׁב בְּבֵית אֲמָצְעִי שֶׁל מִרְתֵּין, וּפְשׁוֹט דָּגִם שֶׁם צְרִיכָה בְּעַת הַבְּרָכָה לְהַתְחִיר כְּפִיָּה וּגּוּפָה מִשְׁשִׁים הַעֲרוּמוֹת הַעוֹמְדוֹת שֶׁם בְּבֵית הַטְּבִילָה, כְּדִמְוִכָּה לְעִיל בְּסִימָן עַד סִיפֵי ב, עֵצָן שֶׁם. וְהִנֵּה לְפִי דִּעַת הַט"ו, אִף כְּשֶׁאֵין שֶׁם אֲדָם עֵרֵם אֵין לְבָרְךָ שֶׁם בְּרָכָה אַחֲרָה, לְדַעַת הַמִּתְחִינִין לְעִיל בְּבֵית אֲמָצְעִי, אֲכָל מִהֲמִנָּה אֲבָרְהָם לְעִיל בְּסִימָן מה מַשְׁמַע לְהַקֵּל בְּזֶה, דְּאֵין בֵּה זְהֻמָּא, וְכֵן כְּתִבְרָא יוֹסֵף. וְהִנֵּה ^(א) בְּמִקְוֵה שֶׁשְׁוֹפְכִין בֵּה מִים תַּמִּין יֵשׁ לֹמֵר דִּיזֵין בֵּה הַבִּלָּא, וּמִכָּל מְקוֹם אֲפִשׁוֹר לֹמֵר דְּאֵין בֵּה זְהֻמָּא וְהַבִּלָּא כָּל כֶּף כְּמוֹ בְּמִרְתֵּין. וְהִנֵּה מְקוֹנָאוֹת הַעוֹמְדִים בְּמִרְתֵּין גּוֹפִיָּהוּ, בְּמִרְתֵּין וְדִיאִי אֲסוּר לְבָרְךָ שֶׁם בְּרַכַּת הַטְּבִילָה, וְאֲפִלּוּ בְּמִים צְרִיךְ עֵית, דִּישׁ לֹמֵר הַבִּלָּא דְּמִרְתֵּין נִפִּישׁ וּבְמִים נִמִּי אֲסוּר וּפְרִי מְגִידֵם, וְעֵצָן מה שְׁכָתָב עַד כָּהֵן בְּסִימָן מה כְּאֵשֶׁל אֲבָרְהָם: ^(ב) לְהַתְהַרֵר שֶׁם. וְאֲפִלּוּ נִגְדָּה אֲנָשִׁים עֲרָמִים, דְּהִתְהוֹר נִגְדָּה עֲרֹה אֵין אֲסוּר: ^(ג) אֲפִלּוּ שְׂאִילַת שְׁלוֹם אֲסוּר. כִּי שְׁלוֹם הוּא שְׂמֹמָה שֶׁל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, שְׂנֵאֲמֵר וְיִקְרָא לֹא דִי שְׁלוֹם, וְהוּא הֵינן ^(א) שְׂאֲסוּר לְתֵן שְׁלוֹם לְתַבְרוֹ בְּמִבְּאֹאוֹת הַמִּטְנָפוֹת, דְּכָל דִּינוּ בְּבֵית הַפְּנִימִי. וְאֲדָם שְׂשֻמוֹ שְׁלוֹם, יֵשׁ אוֹסְרִין בְּבֵית הַמִּרְתֵּין לְקְרוֹתוֹ בְּשִׁמּוֹ אֲלֵא בְּלִשׁוֹן לַע"ז, ^(ב) וְיֵשׁ מִתִּירִין, כִּיֵּן שְׂאֵינוֹ מִתְּכַנֵּן עַל עֵנִין הַשְׁלוֹם אֲלֵא לְהַזְכִּיר שְׂמֹמָה שֶׁל אוֹתוֹ אֲדָם, ^(ג) וּבְדְבָרֵי סוֹפְרִים חֶלֶק אַחֵר הַמִּקָּל, וְכֵן נִוְהֵגִין, וִירָא שְׂמִים יֵשׁ לֹא לְהַתְחִיר, יַעֲן כִּי הַרְבֵּה מֵאֲתֵרוֹנִים אוֹסְרִין, ^(ד) וְיִבְלַע הַמִּים וְיִאֲמַר רַק שְׁלֹו בְּלֹא מִים אוֹ שְׁלֹו בְּנִיזֵין, וְגַם ^(א) בְּאֲגֻרַת הַרְשׁוֹת נִכּוֹן שְׁלֹא לְכַתֵּב שְׁלוֹם עַם וְאִיזֵין רַק שְׁלֹם, שְׂמִצְוִי לִזְרוֹק בְּאֲשְׁפוֹת: ^(ב) לְעִנּוּת אֲמֵן. עַל אֲחֵד שְׂאֲמֵר בְּחִמּוּן אוֹ בְּאֵחָה בֵּית שׁוֹם בְּרָכָה. ^(ג) וְנִרְאָה לְדִינוּ, דְּקָא בְּבֵית הַפְּנִימִי דְּהוּא בְּבֵית הַכֶּסֶף, אֲכָל בְּבֵית אֲמָצְעִי שְׂרִי לְעִנּוּת. ^(ד) גַּם אִם שְׂאֵל לֹא אֲדָם דְּבֵר הַלֵּבָה בְּבֵית הַפְּנִימִי, אֲסוּר לֹמֵר לֹא אֵין מְשִׁיבִין בְּמִרְתֵּין, וְהוּא הֵינן כְּשֶׁנִּתֵּן לֹא אֲדָם אֲחֵד שְׁלוֹם בְּמִרְתֵּין ^(א) אֲסוּר לֹמֵר אֵין מְשִׁיבִין בְּמִרְתֵּין, אֲכָל רִשְׁאֵי לֹמֵר כָּל זֶה מִרְתֵּין הוּא, דְּזֶה לֹא הִי אֲפִלּוּ הַרְהוֹר, אֲכָל בְּבֵית אֲמָצְעִי מִתָּר לֹמֵר לֹא אֵין מְשִׁיבִין בְּמִרְתֵּין, ^(ב) וְיֵשׁ מִתְחִינִין גַּם בְּבֵית אֲמָצְעִי בְּזֶה, רַק אִם יֵשׁ בּוֹ מַשׁוֹם דְּרִכִּי שְׁלוֹם מִתָּר לֹמֵר בְּלִשׁוֹן זֶה. אֵין לְשַׁתּוֹת בְּבֵית הַמִּרְתֵּין, כִּי הִלֵּא אֲסוּר לְבָרְךָ שֶׁם, וּבְלִי בְּרָכָה אֵין לְשַׁתּוֹת. וְמִי שְׂרוּצָה לְשַׁתּוֹת, מִסִּיק בְּפִרִי מְגִידֵם שֶׁבְּרַךְ בְּבֵית הַתִּיזוֹן אוֹ בְּתִדֵּר הַכֵּלן בְּשִׁעָה שְׂאֵין שֶׁם כְּנִי אֲדָם עֲרָמִים וְאִזְּ שְׂפָנִים בְּבֵית הַטְּבִילָה בְּמִים עַד לְמַעְלָה מִפְּתוּחוֹ, וְגַם יִכְסֶה רֹאשׁוֹ, וְיִכְרֵךְ וְיִשְׁתַּהֵּי שֶׁם מִיטָע עַל מִנְתָּ לְשַׁתּוֹת בְּמִרְתֵּין, וְהוּא

שְׁעָרֵי הַחֵיּוֹן

א ^(א) וְנִקְרָא: ^(ב) בִּיחַ וּפְרִדָּה בְּסִימָן מה: ^(ג) בֵּית יוֹסֵף וְאַלְהֵי דָּהָה: ^(ד) פְּרִי מְגִידֵם: ^(ה) וְיִרְשָׁלַיִם בְּרִכּוֹת פֶּרֶךְ ב וְעֵצָן בְּבִאֹר הַלֵּבָה: ^(ו) פְּנִים מְאִירֹת וְשְׁעָרֵי תְּשׁוּבָה: ^(ז) פְּרִי מְגִידֵם: ^(ח) פְּרִי מְגִידֵם, וְכֵן בְּמִתְחִינֵי הַשְּׂקָל מִסְתַּפֵּק בְּזֶה: ^(ט) מִגֵּן אֲבָרְהָם: ^(י) ט"ו: ^(יא) תְּחִינָתוֹ שׁוֹר: ^(יב) תִּיזֵין אֲדָם: ^(יג) שְׁעָרֵי תְּשׁוּבָה: ^(יד) פְּרִי מְגִידֵם: ^(טו) מִגֵּן אֲבָרְהָם: ^(טז) פְּרִי תִּשְׁבִּי: ^(יז) עֵצָן מִתְחִינֵי הַשְּׂקָל: